

КАМБІЗ

Виконав:

Мазурик Дмитро

Студент II групи

історичного факультету

Перевірив:

канд.іст.наук,професор

Кривошея І.І.

ЗМІСТ

- ▣ **Біографічні відомості Камбіза**
 - ▣ **Зовнішня політика Камбіза. Переворот Гаумати**
 - ▣ **Підкорення Єгипту**
 - ▣ **Висновок**
-

КАМБИЗ (???-522) ЦАР АХЕМЕНИДСКОЙ ДЕРЖАВИ, ФАРАОН ЕГИПТУ

Якщо вірити Геродоту, ще вирушаючи в свій фатальний похід, Кир зробив співправителем Камбіса, свого старшого сина від цариці Кассандани, дочки Фарнаспа з Ахеменидського роду.

Після загибелі батька в битві з массагетами в липні 530 року до н. е. Камбіс зайняв перський престол. Однак при його вступі на престол в країні почалися смути. Окремі країни і народи, завойовані Киром, але економічно дуже мало пов'язані з Персією, не ввійшли ще органічно до складу Перської держави. Вони пам'ятали про свою колишню незалежності і, природно, скористалися смертю завойовника і повстали, щоб повернути собі свою свободу. Можливо, що до цих повстань був причетний і другий син Кіра, який в Бехістунському написи названий Бард, а в праці Геродота - Смердісом.

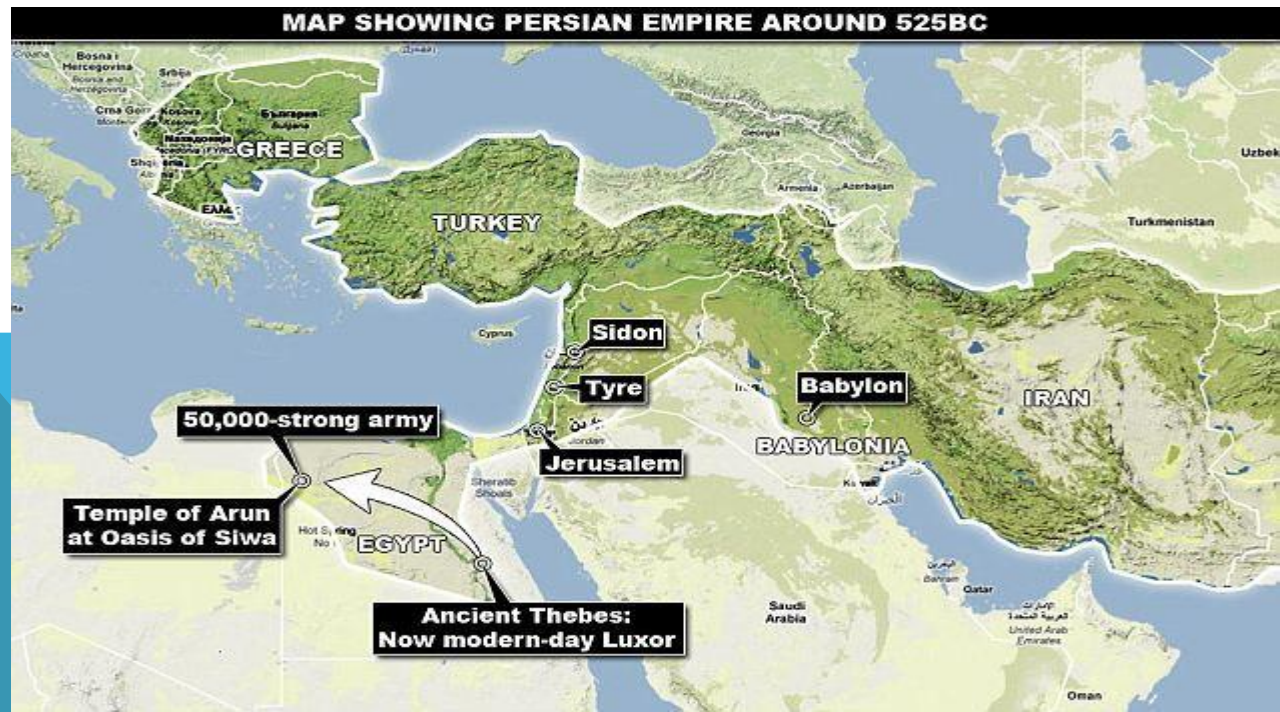
Геродот передає, що Бард (Смердіс) брав участь в єгипетському поході і був видалений з Єгипту в Сузи за підозрою, а потім таємно убитий підіслані вбивцею, але Бехістунському напис ясно говорить, що вбивство сталося ще до єгипетського походу.

При такому настрої політика Камбіса була цілком певна, тим більше що хід її вже був намічений його батьком або, краще сказати, самою історією. Імперія Кіра займала простір, з одного боку, більше ассировавилонської, включивши в себе Лідію, але, в той же час, і менше її в період найбільшого поширення. Ще не був підкорений Єгипет, який залишався на той момент єдиним великим старовинним царством, що продовжували самостійне існування і як і раніше представляв небезпеку завдяки зв'язкам з грецьким світом та інтриг в Азії; вже за колишні інтриги і союзи він підлягав знищенню. Для Камбіса це спадщина була до речі, даючи вихід його марнославству.

Той факт, що він не одразу по вступу на престол рушив на Єгипет, пояснюється як передбачуваними заворушеннями, так і труднощами і серйозністю підприємства, який вимагав тривалих приготувань.

Після смерті Кіра в 530 році царем Перської імперії стає його старший син Камбіз II. Відразу після свого сходження на трон він почав підготовку нападу на Єгипет.

Після довгої військової й дипломатичної підготовки, у результаті якої Єгипет опинився в повній ізоляції, Камбіз виступив у похід. Сухопутна армія одержала підтримку з боку флоту фінікійських міст, які ще в 538 р. підкорилися персам. Перська армія благополучно добралася до прикордонного єгипетського міста Пелусій (в 40 км від сучасного Порт-Саїда). Навесні 525 р. там же відбулася єдина велика битва. У ній обидві сторони понесли важкі втрати, а перемога дісталася персам. Залишки єгипетського війська й найманців безладно бігли в столицю країни Мемфіс.

До кінця серпня 525 р. Камбіз був офіційно визнаний царем Єгипту. Він заснував нову, XXVII династію фараонів Єгипту. Як свідчать офіційні єгипетські джерела, Камбіз додав своєму походу характер особистої унії з єгиптянами, коронувався по єгипетських звичаях, користувався традиційною єгипетською системою датування, прийняв титул "цар Єгипту, цар країн" і традиційні титули фараонів "нащадок [богів] Ра, Осиріса" і т.д. Він брав участь у релігійних церемоніях у храмі богині Нейт у Саїсі, приносив жертви єгипетським богам

Юридичні й адміністративні документи часу Камбіза свідчать про те, що перші роки перського панування не нанесли значного збитку економічного життя країни. Правда, відразу після захвата Єгипту перська армія здійснювала грабежі, але Камбіз наказав своїм воїнам припинити їх, покинути храмові території й відшкодував заподіяний збиток. Наслідуючи політику Кира, Камбіз надав єгиптянам волю в релігійному й приватному житті. Єгиптяни, як і представники інших народів, продовжували займати свої посади в державному апараті й передавали їх у спадщину.

Захопивши Єгипет, Камбіз почав готуватися до походу проти країни ефіопів (Нубії). Із цією метою він заснував у Верхньому Єгипті кілька укріплених міст. Відповідно до Геродота, Камбіз почав вторгнення в Ефіопію без достатньої підготовки, без запасів продовольства, у його армії почалося людожерство, і він був змушений відступити.

Поки Камбіз знаходився в Нубії, єгиптяни, знаючи про його невдачі, підняли повстання проти перського панування. Наприкінці 524 р. Камбіз повернувся в адміністративну столицю Єгипту Мемфіс і почав сувору розправу з повсталими. Підбурювач повстання колишній фараон Псаметих III був страчений, країна втихомирена.

Поки Камбіз протягом трьох років безвиїзно знаходився у Єгипті, на його батьківщині почалися хвилювання. У березні 522 р., будучи в Мемфісі, він одержав звістку про те, що його молодший брат Бардія підняв повстання в Персії й став царем. Камбіз направився в Персію, але вмер на шляху при загадкових обставинах, не встигши повернути собі владу.

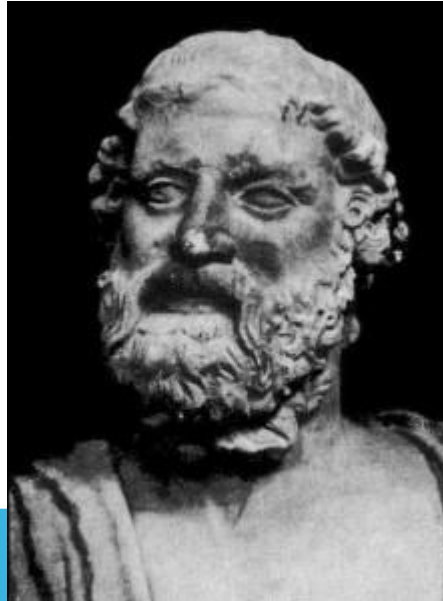

Незабаром після смерті Барді Камбіс отримав тривожні звістки з Ірану, де з'явився самозванець, що називав себе Бардем. Самозванцем був якийсь маг Гаумата. У Бехістунському напису, що оповідає про ці події, повідомляється, що, коли в 522 р. до н.е. Гаумата оголосив себе бардами, «весь народ збунтувався і перейшов від Камбіса до нього, і Мідія, і інші країни. Гаумата захопив царство». Однак рух, очолений Гауматою, почався трохи раніше, і не в Персії, а в Мідії. Згідно Геродота, узурпація царської влади магом-самозванцем розглядалася як перехід влади в державі від персів знову до мідянам. Смерть Камбіса, який при загадкових обставинах помер у липні 522 р. на шляху з Єгипту до Ірану, зміцнила владу Гаумати.

Повстання на сході держави Ахеменідів відрізнялися від західних. Заколоти на заході імперії не виливалися в справді народні рухи. Про це свідчать порівняно невеликі втрати при їх придушенні. У той же час на сході Дарію довелося мати справу зі справді народним повстанням проти знаті, яке спалахнуло в Маргіані ще при Гауматі.

У грудні 522 р. Маргіана була розгромлена з безмежною жорстокістю. Непокірна Дарію область була буквально залита кров'ю. Кількість страчених повстанців перевищило 55 тис. чоловік. У полон взято 6572 повстанця. У Бехістунському написи Дарій хвалькувато заявляє, що тільки протягом одного року він здобув 19 перемог, захопив у полон 9 «царів» і повністю відновив Перську державу.

Подібно до свого батька, Камбіс прагнув використовувати поряд з військовими заходами та дипломатичні прийоми. Зосередивши до весни 525 року до н. е. свої війська в Палестині, Камбіс вступив в угоду з арабськими кочівниками, в руках яких знаходилися шляхи, що ведуть через Синайську пустелю до кордонів Єгипту. Завдяки цьому він забезпечив свою армію запасами питної води, яку доставляли йому на верблюдах Самос Полікратом. На море перси не мали свого флоту, але максимально використовували фінікійські кораблі. До того ж Камбіс уклав союз з тираном острова . Останній послав на допомогу Камбісу 40 кораблів.

Самос Полікрат

Єгипетська армія чекала перське військо у Пелусія. Пелусія з найдавніших часів мав важливе значення як фортеця, яка захищала підступи до Єгипту, і називався «печаткою» Єгипту. Греки також звали його «ключем Єгипту і для виходу і для входу». Тут в травні 525 року до н. е. і сталася рішуча битва за Єгипет. У гніві на свого колишнього командира Фанес, грецькі найманці, що залишилися вірними фараону, закололи перед строєм його синів, які перебували в Єгипті, змішали їх кров з вином і, випивши цю суміш, кинулися в бій. В ході кровопролитного бою загинуло багато воїнів, як з єгипетської, так і з перської боку.

Побоюючись перського навали, добровільно підкорилися персам деякі племена Північної Африки, які жили на захід від Єгипту. Так, за словами Геродота, «доля Єгипту налякала жили по сусідству з Єгиптом лівійців, які і здалися персам без бою, самі наклали на себе данину і послали подарунки Камбісу. Подібно лівійцям надійшли, будучи також перелякані, кіреняне і баркіяне ». Камбіс милостиво прийняв дари лівійців, а до підношення греків Кіренаїки поставився з зневагою, так як, на його погляд, воно було мізерно малим - 500 хв. (більше 170 кг) срібла. Камбіс, в свою чергу, надав африканським грекам увагу, відіславши на батьківщину вдову Амасіса, кіренеянку Ладик

Відразу після захоплення Єгипту Камбіс наказав всім своїм воїнам припинити грабежі, покинути храмові території і відшкодував заподіяну святилищам збиток. Слідуючи політиці Кіра, Камбіс надав єгиптянам свободу у релігійному та приватного життя. Єгиптяни, як і представники інших народів, продовжували займати свої посади в державному апараті і передавали їх у спадок. Так, жрець і полководець Уджагорресент не тільки зберіг при Камбіса всі державні посади (крім начальника флоту), які він займав раніше, а й отримав нові. Він також став радником Камбіса, а пізніше і Дарія I в справах, які стосувалися управління країною. Юридичні та адміністративні документи часу Камбіса свідчать про те, що перший час перського панування НЕ завдало значної шкоди економічному житті країни.

Дарія I

Геродот повідомляє, що, підкоривши Єгипет, Камбіс вирішив приєднати потім всю відому тоді Африку, тобто Карфаген, оазиси і Ефіопію (Куш). Від першого довелося відмовитися, так як фінікійський флот не захотів йти проти одноплемінників, а перський цар не вважав за можливе наполягати, бо фінікійці приєдналися добровільно. Експедиція ж для завоювання оазисів, що вийшла з Фів, досягла Великого оазису (Ель-Харга) і завоювала його; про це говорить Геродот, та й там збереглися будівлі від імені перських царів Дарія I і Дарія II.

Залишалося ще одне африканське царство - Куш (у Геродота Ефіопія), зі столицями в Напате і Мерое. Камбіс вирішив підкорити і його. На жаль, всі наші відомості про це підприємство черпаються з Геродота, у якого і тут розповідь не вільний від легендарних нашарувань і тенденцій представити похід як витівку божевільну і за задумом, і по виконанню, спрямовану, до того ж, не тільки проти власне ефіопської держави, але також для перевірки чудових чуток про «довголітніх Ефіопії» і про «сонячному столі». За Геродотом, до ефіопському царю були послані елефантінські «іхтіофагі»

Діодор також зазначає, що за словами ефіопів, Камбіс напав на них з великим військом, і не тільки втратив все своє військо, але і сам піддався найбільшій небезпеці. Таким чином, похід був невдалий і мав результатом тільки протекторат над «ефіопами, прикордонними з Єгиптом », які навіть не були зобов'язані платити перського царя данину, а приносили подарунки.

Цілком ймовірно, що тривала відсутність Камбіса в Куше (Ефіопії) справило у щойно підкореного Єгипті рух в сторону повалення перського ярма. Геродот повідомляє, що Камбіс, залишивши в живих Псамметиха III, був готовий навіть зробити його васальним правителем Єгипту і знищив його тільки тоді, коли той був викритий в підбурюванні своїх колишніх підданих до бунту.

Псамметиха III

Геродот розповідає, що, повернувшись зі свого походу на південь, Камбіс застав в Мемфісі, хто бавиться єгиптян в святковому одязі, що бенкетують з нагоди «явища» нового Апіса. Перський цар запідозрив, що єгиптяни радіють його невдачам, прийшов в лют, стратив міська влада міста, наказав сікти жерців, а самого тільця Апіса спробував заколоти кинджалом, але тільки поранив у стегно, від чого той, однак, все одно впав. Після його смерті від рани жерці таємно, щоб Камбіс не впізнав про це, зрадили Апіса поховання.

Наскільки достовірні дані Геродота про жорстокості Камбіса з приводу святкування інтронізації Апіса і його знуцання над єгипетською релігією, невідомо; у всякому разі, розповідь про вбивстві їм Апіса не справджується на тій підставі, що стели, що відбуваються з Серапеума, говорять про смерть Апіса в 6-й рік Камбіса, отже, на початку ефіопського походу (524 рік до н. е.), і потім про смерть наступного Апіса в 4-й рік Дарія I, з чого видно, що зміна Апіс сталася під час ефіопського походу і нормальним порядком, причому на стелі часу Камбіса зображений він сам уклінно перед священним биком. Збереглася на поховальному саркофазі Апіса напис, що свідчить про урочистому офіційному (а не таємному) похованні Апіса

Напис говорить: «Камбіс, цар Верхнього і Нижнього Єгипту, присвятив великий саркофаг своєму батькові Осірісу». Проте чи повністю доведеним, що Апіс 4-го року Дарія був безпосереднім наступником померлого під час ефіопського походу і що зображення Камбіса не розміщуючи виключно в силу традиції. Може бути, до того народилася і пошкодження імен на саркофагах. По крайній мере, Геродот повідомляє, що Камбіс «в Мемфісі відкривав стародавні гробниці».

Подібне ж пошкодження і досконале ізглаживання імені Амасіса відмічено на багатьох пам'ятках, що походять з Саиса і взагалі з Дельти. Зауважимо ще, що демотічеськіе хроніка наводить список предметів, отримують храмами при Амасіса, і каже, що багато хто з цих надходжень скасовані Камбісом, інші (наприклад, худоба) скорочені наполовину

За словами Геродота, після вбивства Апіса Камбіс - «за розповідями єгиптян, через це блюзнірства негайно був вражений божевіллям», хоча, як тут же зазначає грецький історик, він «і перш був не зовсім в своєму розумі». До того ж, кажуть, він від народження страждав тяжкою недугою, який у інших славиться під назвою «священного» (тобто на епілепсію), і був абсолютно не стримує, той знає пияцтві. У нападі божевілля він побив свою вагітну дружину Роксану (яка була його молодшою сестрою), та так, що та передчасно почала народжувати і від цього померла.

Потім він з лука застрелив сина свою довірену людину Прекаспа, велів без всякої вагомої причини схопити дванадцять шляхетних персів і з головою закопати живими в землю, а також хотів стратити і Крєза, свого радника і наставника, лише за те, що той зробив йому з цього приводу зауваження. Вірні слуги вкрили Крєза і, хоча в подальшому Камбіс пробачив Крєза, все слуги за непослух були страчені. І ще багато подібних злочинних діянь в шаленстві зробив Камбіс

Однак всі ці повідомлення, можливо, дещо перебільшені. Очевидно, завойовницька і деспотична політика Камбіса викликала велику опозицію в Мідії і в цілому ряді країн, що увійшли до складу Перської держави, вибух патріотичних почуттів в Єгипті і тривогу у всьому грецькому світі. Тому не дивно, що особливо в греко-єгипетських колах виникли перебільшені розповіді і навіть майже легенди про жорстокості, деспотизмі і божевіллі Камбіса. Ці легенди знайшли своє яскраве відображення в працях грецьких істориків, зокрема, в книзі Геродота.

Камбіз цар Ахеменидської держави (530-522 рр до н.е)

Фараон Єгипту(525-522 рр до н.е) з династії Ахеменідів .

Старший син Кіра Великого . Про царювання Камбіса нам відомо з розповідей грецьких істориків і по єгипетським написів, що належать до часу завоювання Єгипту персами.

особі Камбіса на престол нової імперії вступив государ, який був свідком і учасником підкорення Азії, падіння древніх престолів, незвичайних переворотів, що відбулися завдяки перському зброї. Йому самому, ще юнаків, навіть довелося посидіти на найдавнішому і славний престолі столиці світу - Вавилону . Цілком зрозуміло, що він був проинятий свідомістю величі Персії і її царя; він був природженим государем і володарем, на протипагу батькові, ще пам'ятав традиційну патріархальність двору невеликий національної Персиди. Ця зміна була, особливо, помічена греками, чуйними до автократизму , і вдало сформульована Геродотом: *«Камбіс дивився на іонян і еолян як на рабів, отриманих у спадок»* . Але і самі перси відчули різницю, і той же Геродот вкладає їм в уста найменування Камбіса « деспотом » в протипежність Кіру , якого за людяність, батьківську турботу і любов до персам називали «батьком»